

Голота Яків (30.10.1880 – 17.09.1964) – культурно-освітній діяч Закарпаття. Народився в містечку Бранешти на Буковині (Чернівецька область України). Закінчив Коломийську гімназію (1901) та філософський факультет Чернівецького університету (1906), по закінченні якого одержав диплом професора середніх шкіл з правом викладання української мови і літератури, історії та географії. Згодом працював професором учительської семінарії в Чернівцях та Дрогобичі. Учасник Першої світової війни (1914-1918). У складі Української Галицької Армії воював проти більшовиків до серпня 1920. Після поразки національно-визвольних змагань і падіння УНР емігрував до Чехословаччини, де одержав чеське громадянство. За призначенням відділу шкільництва Підкарпатської Русі працював директором Берегівської гімназії (1920-1922), а потім професором Мукачівської торговельної академії (1922-1938). На запрошення А.Волошина знову повернувся до Ужгорода, де працював професором учительської семінарії. Після рішень Віденського арбітражу 2 листопада 1938 цей навчальний заклад було евакуйовано до Севлюша (Виноградова), де Я.Г. продовжував викладати. Був одним із перших, який разом з своїми вихованцями організував збройний опір угорським загарбникам. Спочатку очолювані ним гімназисти обороняли підступи до Виноградова, а коли місто впало, дали бій гортистам на Красному полі. Цим самим вони дали можливість послам Сойму Карпатської України провести свої засідання і прийняти історичної ваги рішення. Із своїми спогадами про події 15-16 березня Я.Г. поділився з читачами у статті «Від Королева до Хусту», опублікованому у збірнику «Карпатська Україна в боротьбі» (Відень, 1939). 16 березня його заарештували і ув'язнили в тячівській тюрмі. Через 8 днів звільнили як колишнього офіцера австро-угорської армії і він з дружиною виїхав до Відня, а потім до Чехословаччини. Помер в Брно і похований на центральному кладовищі міста.

Література: Красне поле. – Частина I. Про Карпатську Україну (Упорядники Ю.Зейкан, В.Копейко). – Ужгород: Патент, 1999. – С.28-30; Белень М. Карпатська Україна у портретах. – Ужгород, 1998. – С.62-63. **М.М.Вегеш**